

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ: прогнози та перспективи

3-16 липня 2023

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ім. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА БІБЛІОТЕКА
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ: прогнози та перспективи 3-16 липня 2023	Зміст
Інформаційно-реферативний бюлетень	Передмова.....3
Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Національна юридична бібліотека	Огляд ключових тем інформаційного поля.....5
	Реферовані матеріали.....15
	Список ЗМІ, за публікаціями яких здійснено моніторинг...33

Відповідальна за випуск
О. Пестрецова

Виконавці проєкту:
А. Березельський, Т. Бідюк,
О. Каращук, С. Спіріна,
І. Соболева

Виходить двічі на місяць

Передрук – тільки з дозволу
редакції

З повнотекстовою версією
видання можна
ознайомитись на сайті
Центру досліджень соціальних
комунікацій nbuviar.gov.ua

© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,
Київ, 2022

Передмова

Моніторинг публікацій іноземних ЗМІ, що стосуються української тематики, постійно знаходиться у центрі уваги фахівців Національної юридичної бібліотеки. Водночас формат випусків – залежно від геополітичного контексту, характеристик інформаційного поля, запитів замовників різняться.

Пропонований у цьому варіанті бюлетня формат передбачає відбір матеріалів, що містять прогностичні висновки щодо перебігу війни в Україні, варіантів її завершення та перспектив повоєнної відбудови. Відповідно до визначеної тематики відбір здійснюється для розкриття особливостей висвітлення у провідних світових виданнях питань

- відновлення українського суверенітету над окупованими територіями;
 - деокупації, зокрема, політичних та правових її аспектів;
 - перехідного правосуддя;
 - перспектив покарання за вчинення росіянами і вищим керівництвом Росії воєнних злочинів, зокрема, обговорення в світових ЗМІ питань порушення / дотримання міжнародного гуманітарного права, вчинення злочинів геноциду, екоциду та т.п.;
- перспективи заходів для відшкодування воєнних збитків і руйнувань через утримання російських активів чи отримання репарацій;
- прогнозів щодо повоєнного відновлення та правових, політичних та економічних аспектів бачення міжнародною спільнотою шляхів та особливостей його забезпечення;
- проблеми людського капіталу – від умов і особливостей прихистку українських біженців та функціонування діаспори в країнах перебування до демографічних перспектив для повоєнної України;
- євроатлантичних перспектив для України – правових та політичних аспектів.

Бюлетень виходить щодвотижні, за цим же принципом формується відбір та наповнення. Випуск включає огляд ключових тем, що домінували у інформаційному просторі, а також – реферовані статті, що публікувались протягом періоду моніторингу. Інформація про статті подається в перекладі українською мовою і супроводжується гіперпосиланням на сайт видання.

Новинні повідомлення, що не мають прогностичного / аналітичного характеру, не містять експертних оцінок до вибірки не включаються. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу – редакційні та авторські статті, інтерв'ю, експертні оцінки, аналітичні коментарі, журналістські розслідування тощо. Відтак реферований масив не претендує на вичерпність, але може вважатися репрезентативним.

Перелік ЗМІ, за публікаціями яких здійснюється вибірка, сформовано, виходячи із представленості української тематики (за попередніми оцінками активності висвітлення українського питання). Перелік наведено в кінці випуску.

Бюлетень орієнтований на інформаційних фахівців, політологів, істориків, всіх зацікавлених у питаннях, пов'язаних із представленням України і української тематики у глобальному інформаційному просторі.

Огляд ключових тем інформаційного поля (3-16 липня 2023 р.)

Матеріал підготовлено:

О. Пестрецова, канд. наук із соц. комун., ст. наук. співроб. НЮБ НБУВ

Моніторинг іноЗМІ за період 3-16 липня 2023 р. дозволив вивити аналітичні статті і матеріали, що стосуються оцінок і прогнозів у українському питанні, а також проаналізувати основні теми, в контексті яких іноземні ЗМІ писали про Україну в першій половині липня.

Без сумніву, темою №1 став Вільнюський саміт НАТО та пов'язані з ним питання **перспектив українського членства в Альянсі**. Низка американських видань опублікували розлогі звіти за наслідками саміту саме в контексті планів та зобов'язань щодо українського захисту. Це, зокрема, Atlantic Council із публікацією «[Ось «конкретний» шлях вступу України до НАТО](http://surl.li/jrzqkq)» (<http://surl.li/jrzqkq>), The Washington Post із статтею «[Байден і лідери G-7 оголосили про важливі безпекові зобов'язання перед Україною](http://surl.li/jrzkx)» (<http://surl.li/jrzkx>). У публікації «[Україна в НАТО. Коли і за яких умов?](http://surl.li/jrzlw)» (<http://surl.li/jrzlw>) польського видання Rzeczpospolita автор констатує загальне переконання, що «в НАТО немає місця для країни, яка перебуває у стані війни». Втім, цікавою є його думка про те, що «після перемоги у війні з Росією, у що треба вірити, Україна матиме одну з найкраще підготовлених і озброєних армій у світі. Це буде військовий потенціал, який неможливо недооцінити. Тому єдиним шансом контролювати цю небезпечну силу буде включити її до військового пулу пакту, піддавши її спільному командуванню та стратегічному контролю».

Канадська газета CBC дає низку повідомлень про результати Вільнюського саміту, зокрема «[НАТО пропонує Україні швидший шлях до членства, тоді як критики кажуть, що план надто розпливчастий](#)». Цікавою тут виглядає вказівка на «бойовий досвід України – і той факт, що зараз вона використовує більше обладнання НАТО, ніж будь-який інший член Альянсу окрім Сполучених Штатів», і попри це Альянс заявив, що все ще існують проблеми оперативної сумісності з українськими військовими.

Іспанська El Mundo піднімає це ж питання у низці публікацій Пола Р. Суанзеса щодо оцінки Вільнюського саміту («[НАТО прагне замкнути українське коло на саміті біля заднього двору Путіна](http://surl.li/jvpdi)» (<http://surl.li/jvpdi>) та «[Зеленський дорікає НАТО в «абсурдній неповазі до України» через те, що не уточнює запрошення до її членства](http://surl.li/jvpdx)» (<http://surl.li/jvpdx>)). Автор констатує: Київ прагне отримати для початку чіткі гарантії безпеки, але Альянс не може їх надати. Єдиними належними «гарантіями» були б «щось еквівалентне статті 5 чи навіть 4 Вашингтонського договору, згідно з якою напад на одного стає

нападом на всіх або принаймні провокує консультації». А це «просто неможливо», резюмують союзники. Потрібно йти далі, ніж у 2008 році, закликає іспанський оглядач, для початку тому, що Україна вже не та, якою була тоді. Україна витратила майже десять років, працюючи з союзниками та ЄС і просуваючи реформи для свого вступу до Союзу демократій. Є постійний зв'язок на політичному та військовому рівні, проведена робота щодо оперативної сумісності армій, обидві сторони добре знають одна одну, і десятки тисяч солдатів пройшли навчання в країнах Альянсу. Крім того, помалу радянський матеріал поступився місцем найсучаснішому обладнанню із Заходу. Тож Україна, хоч і не склала теоретичного іспиту, але затвердила значну частину необхідних практик.

Німецьке видання Die Welt у публікації [“Військові зусилля України однозначно скоротили час очікування членства в НАТО”](http://surl.li/jrzmz) (<http://surl.li/jrzmz>) цитує міністра закордонних справ Великобританії Джеймса Клеверлі, який незадовго до саміту НАТО у Вільнюсі зазначив, що українські Збройні Сили «зазнали вражаючої трансформації під час бойових дій». Тепер вони мають досвід роботи з технікою НАТО, тактикою НАТО та доктриною НАТО. За останні 18 місяців вони продемонстрували свою здатність адаптуватися до НАТО з фантастичною швидкістю. Звісно, не відомо скільки триватиме війна і скільки залишиться до вступу. Але українські військові зусилля в будь-якому випадку скоротили час очікування членства в НАТО. Це аргумент. Це справедливо, що сьогодні визнають величезні темпи реформування Збройних Сил України. Проте наразі, підсумовує у іншому матеріалі видання, [“НАТО дає Україні перспективи вступу – без офіційного запрошення”](http://surl.li/jukov) (<http://surl.li/jukov>). Після офіційного запрошення приєднатися до альянсу Україна може бути прийнята набагато швидше, ніж, наприклад, країни Західних Балкан Чорногорія чи Північна Македонія, пише Die Welt. Із заяви, уточнює оглядач, залишається незрозумілим, чи зможе Україна приєднатися до НАТО тільки після звільнення всіх окупованих Росією територій, або ж достатньо договірною врегулювання територіальних конфліктів. Таким чином, Альянс теоретично залишає відкритою можливість прийняти Україну, навіть якщо, наприклад, після припинення вогню триватиме «заморожений конфлікт».

Хоча загалом німецький політиком, як випливає із публікації цього ж видання [“Суперечка щодо перспектив НАТО для Києва”](http://surl.li/jrznj) (<http://surl.li/jrznj>) стоїть на стриманих позиціях. У першу чергу йдеться про дискусії навколо заяв Міхаеля Рота (СДПН) про можливе «часткове прийняття України до НАТО», причому навіть політики його власної партії назвали такі ініціативи «досить безглуздими» і застерegli від змагання за найрадикальніші вимоги. Далі видання міркує про те, що суперечки точаться всередині оборонного альянсу, як і в СДПН. Окрім очевидної підтримки з боку Польщі і країн Балтійського регіону, позиція Туреччини, зокрема, заява президента Ердогана про підтримку

майбутнього членства України в НАТО, привернула увагу низки видань, зокрема, [про це пише Frankfurter Allgemeine Zeitung \(http://surl.li/jukti\)](http://surl.li/jukti).

Польських експертів турбує той факт, що припинення війни та підписання мирного договору як умова для початку процесу інтеграції України до НАТО може стати для Росії «інструментом для запобігання вступу України в Альянс». Це відзначила [в коментарі для РАР заступниця директора Центру східних досліджень Юстина Готковська \(http://surl.li/jtscx\)](http://surl.li/jtscx). «Ми можемо опинитися в ситуації триваючого конфлікту, в якому Україна, якщо позиція одного з найбільших союзників по НАТО (США) не зміниться, не матиме шансів на членство в НАТО в коротко- та середньостроковій перспективі», – застерігає вона.

Аналогічне занепокоєння фіксує британська The Independent і у литовському експертному середовищі. У статті [«Литва, яка приймає саміт НАТО, – маленька країна з гучним голосом, особливо коли йдеться про Росію»](#) автор цитує экс-президентку Литви Далю Грібаускайте, як одну «із небагатьох європейських лідерів, які попереджали про втручання Росії у Східну Європу ще до того, як Москва анексувала український Кримський півострів у 2014 році». Тепер, за її словами, багато західних лідерів все ще глибоко введені в оману щодо справжніх намірів Кремля, і їм не вистачає політичної волі відповідати на це. За її словами, багато європейців досі не можуть зрозуміти прірву цінностей між Росією та Заходом. Вона відкинула як «оману» ідею про те, що сторони можуть знайти спільну мову шляхом переговорів. Також наводить думку Вітаутаса Ландсбергіса, першого лідера Литви після відновлення незалежності, який «висміяв припущення про можливе досягнення угоди з Путіним щодо України»: «Поки є Росія, ніколи не буде такого, як «після війни». Скажіть відверто: «після Росії». Можливо, тоді у світу буде шанс», – сказав він журналістам цього тижня. Таке мислення викликає у деяких партнерів по НАТО занепокоєння. Малі країни Балтії є одними з найбільших донорів військової допомоги Україні в розрахунку на душу населення. Вони також є одними з найрішучіших прихильників запрошення України приєднатися до НАТО. «Процес вступу повинен початися, тому що очікування післявоєнної ситуації дозволяє Путіну ніколи не закінчити цю війну», – сказала Грібаускайте. «Якщо ми справді дбаємо про безпеку території НАТО, Україна неминуче повинна бути її частиною».

Досить багато писалось про плани захисту України від подальшої агресії навіть без членства в НАТО, зокрема, захист у довгостроковій перспективі через безпекові зобов'язання окремих країн: надання різних форм військової підтримки, розвідданих та кіберпідтримки. В контексті військової підтримки України поза НАТО напередодні саміту багато обговорювалася так звана «ізраїльська модель», тобто зобов'язання щодо фінансової та військової підтримки.

Декілька матеріалів Reuters, зокрема «Західні союзники уточнюють гарантії безпеки для України під час зустрічей НАТО» (<http://surl.li/jrznx>) та «Factbox: Спільна декларація G7 щодо багатосторонніх рамок України» (<http://surl.li/jrzob>) інформують про створення країнами G7 «міжнародної структури, що відкриває шлях для довгострокових гарантій безпеки для України, щоб зміцнити її захист від Росії та стримати Москву від майбутньої агресії».

Про таку «позаблокову» підтримку пише німецька Frankfurter Allgemeine Zeitung у статті «США окреслили сценарій захисту України» (<http://surl.li/jrzov>). Водночас це ж видання у матеріалі «Україна в тумані невизначеності» (<http://surl.li/jrzpe>) критично відгукується про зволікання із вже обіцяною підтримкою. Аналогічно Bloomberg під назвою «Європа обіцяє Україні зброю, яку вона не може зробити» (<http://surl.li/jrzpm>) публікує аналітичну статтю, автор якої говорить про «жахливий стан» закупівель зброї по обидва боки Атлантики. Автор The Guardian Саймон Тісдолл у статті «Поразка для України була б глобальною катастрофою. НАТО має нарешті втрутитися, щоб зупинити Росію» (<http://surl.li/jrzpv>) також ставить питання: чи робить Альянс достатньо для того, щоб Київ виграв війну – або, принаймні, не програв. Є ризик, пише автор, що Зеленський буде змушений піти на переговори – навіть на обмін територією заради миру – якщо нинішній контрнаступ не дасть прориву, не вистачить поставок зброї, розпочнеться нова зимова енергетична криза, а підтримка західної громадськості ще більше впаде. «Таємні неофіційні переговори США і Росії вже ведуться» – таким чином видання апелює до інформації, що неодноразово виникала у інформаційному просторі на початку липня, як от «Таємні американсько-російські переговори» (<http://surl.li/jtsdo>). Йдеться про повідомлення NBC News щодо зустрічі колишніх високопоставлених чиновники національної безпеки США із «впливовими росіянами, близькими до Кремля», про які «Білий дім знав, але не віддавав на них наказу». За даними джерел, «одна з цілей полягала в тому, щоб, по можливості, зберегти відкритими канали зв'язку з Росією і з'ясувати, де в майбутньому може бути простір для компромісу». Матеріал з цього приводу опублікувала і Deutsche Welle, повідомивши, що «У Білому домі підтвердили неофіційні переговори щодо України» з посиланням на NBC News. Обговорювалися, зокрема, доля території, яку утримує Росія, яку Україна, можливо, не зможе звільнити від окупації, і можливості дипрегулювання. Видання пише про «все більше ознак того, що США та їхні союзники хочуть, щоб Москва та Київ перейшли до мирних переговорів восени після завершення контрнаступу України. Президентські вибори в США підвищують актуальність питання про закінчення війни на тлі побоювань, що республіканці скоротять підтримку України». Цю неофіційну подію аналізує і дописувач Frankfurter Allgemeine Zeitung у статті «Як Київ хоче змусити Москву до переговорів»

(<http://surl.li/jrzsx>). Акцент зроблено на гіпотетичній «амбітній стратегії повернення окупованих Росією територій і початку переговорів про припинення вогню з Москвою до кінця року, саме тоді, коли в Америці починається передвиборчий сезон президентських перегонів».

Болгарська газета Fakti.bg у статті «Аналітик Дмитро Дрізе про можливість переговорів між Росією та Україною: «Чудеса колись трапляються» (<http://surl.li/jrzte>) із відсилкою до таємного візиту глави ЦРУ до Києва пише про припущення, що Вашингтон дійсно пропонує Москві пом'якшити свою позицію на основі «секретного мирного плану». Його суть в тому, що до осені Україна повертає значну частину втрачених територій, виходить на кордони з Кримом, або півострів потрапляє в зону дії української артилерії, і тоді починаються переговори з Москвою.

У свою чергу автор німецької Frankfurter Allgemeine Zeitung пов'язує перспективи таких переговорів із можливістю майбутньої дестабілізації Росії. Посилаючись на думку колишнього російського дипломата Бориса Бондарєва, Юстус Бендер у статті «Путін має відчутти слабкість, тоді він піде на переговори» (<http://surl.li/jukro>) говорить про пониження Путіна виступом «вагнерівців» та робить висновок: «слабкий лідер завжди спонукає до нападу на нього інших властолюбців».

Загалом тема переговорів як наступного етапу у війні, вірніше її завершення/припинення є «загальним місцем», тобто саме до такого сценарію апелюють абсолютна більшість іноземних політиків та оглядачів, різниця хіба у кращих/гірших умовах таких гіпотетичних переговорів. Ключовим своїм завданням західні союзники бачать кроки, що «дозволять уряду Володимира Зеленського сильнішим сісти за стіл переговорів». Джо Байден, наприклад, таке посилення позицій пов'язує із українським просуванням у контрнаступі. Про це, зокрема, йдеться у матеріалі іспанської El Mundo з посиланням на EFE «Джо Байден ставить під сумнів здатність Росії воювати «роками» в Україні». У заголовку винесено відповідь Джо Байдена на питання про можливість затягування війни в Україні на роки. «Я не думаю, що війна триватиме роками з двох причин. По-перше, я не думаю, що росіяни можуть продовжувати воювати вічно, з точки зору ресурсів і можливостей. По-друге, я думаю, що настане момент, коли президент Путін зрештою вирішить, що продовжувати війну не в інтересах Росії ні в економічному, ні в політичному, ні в іншому плані», – цитує газета слова американського президента.

Водночас активно обговорювалося і питання **трансформації Північноатлантичного альянсу у глобальному контексті**. Поряд із чисельними репортажними повідомленнями про саміт, бачимо матеріали що аналізують питання перспектив європейської і глобальної безпеки. Так, значна частина інтерв'ю з **Міністром оборони Німеччини Борисом Пісторіусом про Україну в НАТО** (<http://surl.li/jrzto>), опублікованого польським виданням

Rzeczpospolita, присвячена обговоренням питання політики НАТО із розбудови системи безпеки у Європі, зокрема зміцнення Польщі як «східного флангу НАТО», а також перспектив модернізації Бундесверу – збройних сил Німеччини.

Цьому ж питанню було присвячено матеріал британської The Independent щодо того, що Велика Британія та Польща підписали угоду про поглиблення зовнішньополітичного та оборонного співробітництва (<http://surl.li/jukdj>). У статті Ніни Ллойд повідомляється, що сторони «погодили спільні пріоритети щодо питань, які включають Білорусь і Китай», а також обговорювали підтримку України та оборону та безпеку в євроатлантичному регіоні.

Bloomberg у серії статей міркує про питання глобальної безпеки та роль у ній НАТО з огляду на «краш-тест», яким стало для світової безпекової системи вторгнення Росії в Україну. У матеріалі «Китай зависає від саміту НАТО, налаштованого на Україну» (<http://surl.li/jrzty>). Розалінда Метісон говорить про «нове дихання Альянсу», оскільки він відповідає на найбільш руйнівну сухопутну війну в Європі з часів появи. Залишаються питання про його довгострокову корисність, де найбільшим викликом для НАТО може бути не Путін, а зростаюча сила, що знаходиться набагато далі від європейських берегів – Китай. До цієї ж теми звертаються автори інформаційної агенції у матеріалах «Що потрібно для вступу в НАТО? Клуб, оновлений Путіним» (<http://surl.li/jrzuz>) та «НАТО окопається на кордонах Путіна з новими союзниками та допомогою для Києва» (<http://surl.li/jrzuk>). Матеріали наголошують: якщо вторгнення Росії в Україну мало послабити Організацію Північноатлантичного договору та зупинити її експансію на схід – одне з обґрунтувань, запропонованих президентом Путіним – це дало зворотний ефект. У іншій статті Bloomberg повертається до питання «зміцнення хиткого трансатлантичного альянсу» («Байден і Сунак зміцнюють американсько-британські зв'язки за допомогою чарівності та економічних переговорів» (<http://surl.li/jrzvi>). Окремо видання аналізує результати для України («НАТО приховує тріщини після того, як Зеленський втратив холоднокровність» (<http://surl.li/jrzvs>) та інформує про «Індивідуальні зобов'язання Країн G-7 щодо безпеки Україні» (<http://surl.li/jrzwg>) та «Подальшу допомогу Україні, яка має бути поза бюджетом ЄС» (<http://surl.li/jrzwm>).

Газета Atlantic Council у публікації «Олексій Резніков: Оборонна доктрина України визначатиме майбутнє країни» дає виклад бачення української оборонної політики «в центрі національного діалогу» і підкреслює низку ключових моментів: глобальність української безпеки; необхідність визначення позиції України в регіональній і глобальній системах безпеки; необхідність розробки оборонної доктрини, яка б відповідала безпековим очікуванням як України, так і партнерів країни. В оборонному секторі Україна має величезний невикористаний потенціал і багато чого може запропонувати міжнародній

спільноті. Тільки в секторі безпілотників Україна знаходиться на передньому краї поточних інновацій і має хороші можливості залишатися ключовим джерелом рішень для європейського та інших ринків, говорить міністр.

Звертає увагу на українські реформи і угорська НВГ: у статті «[Після війни Україна перейде з призовної армії на професійну](http://surl.li/jvpzk)» (<http://surl.li/jvpzk>) йдеться про те, що Україна вже готується до членства в НАТО в довгостроковій перспективі завдяки запланованій реформі, але поки Київ працює над збільшенням внутрішнього виробництва зброї. Після війни з Росією Україна планує відмовитися від призовної армії та перейти на професійну, щоб наблизити Київ до стандартів НАТО.

Втім, висловлюється і обережний погляд на архітектуру глобальної безпеки, побудований на ідеї «подолання старого розколу між сходом і заходом часів холодної війни». Так, Катріна ванден Гойвел і Джеймс Карден у статті «[Зараз не час для України вступати до НАТО](http://surl.li/junak)» (<http://surl.li/junak>), яку опублікувало видання The Guardian, наголошують: «Росія вважає, що веде війну зі США та НАТО через посередників» і називають це «логічною точкою зору, враховуючи, що переважна більшість фінансування українських військових зусиль надходить з Вашингтона». Водночас ризики ядерної ескалації зростають з кожним днем. Тут лідерам альянсу варто було б згадати застереження журналіста та великого стратега Вальтера Ліппмана про те, що «альянс схожий на ланцюг. Його не можна зробити сильнішим, додавши до нього слабкі ланки». Зараз, як ніколи, потрібна концепція державного мислення, яка виходить за межі вузьких параметрів поля бою і натомість прагне закласти основи суверенної та процвітаючої України. І хоча ми очікуємо, що цього не станеться, альянс має скористатися нагодою у Вільнюсі, щоб зосередитися на витратах на реконструкцію та створенні інклюзивної європейської архітектури безпеки. Така архітектура буде спрямована на подолання старого розколу між сходом і заходом часів холодної війни, а не на загострення та нормалізацію його. Зрештою, саме відсутність такої політики привела нас до цієї трагічної точки, пишуть автори видання.

Втім, вже інший матеріал «[Погляд The Guardian на Україну та ЄС: Києву потрібен надійний шлях](#)» наголошує на питаннях євроінтеграції: буде непросто інтегрувати величезну зруйновану війною країну до нинішніх європейських структур, тому роботу потрібно розпочати зараз. Однією з помилок Володимира Путіна, коли планував вторгнення в Україну, пише видання, було недооцінювання європейської солідарності. Територіальна агресія російського президента перемістила центр стратегічного тяжіння континенту, але не в тому напрямку, який він планував. Кандидатура на членство в ЄС менш важлива для військових зусиль пана Зеленського, ніж військова техніка, але зброя також надходила з європейських держав. Військова допомога та інституційна інтеграція – це дві сторони однієї обійми. Це відображає психологічну

адаптацію на Заході – відмову від самовдоволення та запізніле визнання того, що пан Путін є тираном, якого неможливо заспокоїти.

Російська агресія розглядалась не лише у військовому та геополітичному ключі, можна відзначити низку публікації, що піднімають **юридичні аспекти питання російської агресії**.

Перспективи відкриття міжнародного центру при судовому органі ЄС Євроюсті у Гаазі призвели до появи матеріалів, що обговорюють варіанти судового переслідування державного керівництва Росії. Привертає увагу присутність цієї теми у польському, німецькому, американському, британському інформаційному просторі, детальне інформування щодо процедури трибуналу (див., наприклад: Reuters «[Центр відкриває справу проти російських лідерів за агресію в Україні](http://surl.li/jrzwz)» (<http://surl.li/jrzwz>), або Deutsche Welle «[Крок до «трибуналу Путіна»: у Гаазі розслідують агресію РФ](http://surl.li/jrzxc)» (<http://surl.li/jrzxc>), також The Guardian (<http://surl.li/jumxn>), та щодо процедурних розбіжностей у баченні застосування правових систем («[Якщо Київ та Вашингтон не зближаться](http://surl.li/jrzxk)» (<http://surl.li/jrzxk>)).

Проте звучать і скептичні оцінки таких перспектив, як от у матеріалі німецької Die Welt “[Засудити Путіна як військового злочинця реально лише у сфері мрій](http://surl.li/jrzxx)” (<http://surl.li/jrzxx>). Новий Міжнародний центр з переслідування злочинів агресії (ICPA) працюватиме разом з МКС і покликаний усунути юридичну прогалину, відповідно до якої в міжнародному праві немає суду, який наразі міг би переслідувати злочин агресії за вторгнення 24 лютого 2022 року. Reuters повідомляє про доручення до переслідування Сполучених Штатів та вказує, що точні правові рамки спеціального трибуналу все ще обговорюються, але, за словами експертів з права, очікується, що він буде спрямований проти двох десятків вищих урядових і військових чиновників. Reuters також нагадує, що Україна розглядає понад 93 000 повідомлень про військові злочини та висунула обвинувачення проти 207 підозрюваних у національних судах. Важливо, і на це звертає увагу Reuters у матеріалі «[Москва каже, що 700 000 дітей із зон конфлікту в Україні зараз перебувають у Росії](http://surl.li/jvpmx)» (<http://surl.li/jvpmx>), що складовою звинувачень є заяви самих росіян. З цього приводу агенція наводить дані США, що у липні 2022 року підраховали, що Росія «примусово депортувала» 260 тис. дітей, тоді як Міністерство інтеграції окупованих територій України зазначає, що 19 492 українських дітей наразі вважаються незаконно депортованими.

У свою чергу, американські видання деталізують звинувачення. Так, The Associated Press не лише інформує про відкриття Центру (<http://surl.li/jumpl>), а і у публікації “[ООН фіксує найбільшу кількість «серйозних порушень» проти дітей під час конфліктів](http://surl.li/jrzyi)” (<http://surl.li/jrzyi>) посилається на включення російських військ до щорічного чорного списку ООН країн, які порушують

права дітей у конфлікті та пише про те, що «країни світу не зробили достатньо, щоб захистити дітей від наслідків конфліктів».

Очевидно, що тема злочинів, пов'язаних із порушеннями прав дітей актуалізована в контексті перспектив саміту БРІКС у серпні. Bloomberg у матеріалі «Лідери країн БРІКС на серпневому саміті обговорять війну Росії в Україні» (<http://surl.li/jrzyn>) наводить повідомлення S'thembile Cele про африканські континентальні миротворчі ініціативи для російсько-української війни і наголошує: ключова проблема, з якою стикається Преторія (ПАР) перед самітом, полягає в тому, чи приїде Путін особисто. Як сторона, що підписала Римський статут, який заснував Міжнародний кримінальний суд, влада Південної Африки була б зобов'язана заарештувати російського лідера за ордером на арешт, який трибунал видав проти нього в березні за військові злочини, пов'язані з ймовірним викраденням дітей з України.

Ще один правовий аспект – екологічний. Підрив дамби Каховського водосховища та гуманітарні і екологічні наслідки привели до актуалізації у європейському інфопросторі тези про те, що але екоцид спочатку має бути криміналізований згідно з міжнародним правом. Про це, зокрема, пише німецька Die Welt у статті «Моральний вплив терміну екоцид» (<http://surl.li/jrzyz>). До цього ж питання звертається американська агенція новин CNN у матеріалі «Росію звинувачують в «екоциді» в Україні. Але що це означає?» (<http://surl.li/jrzzc>).

Питання економічного та інфраструктурного відновлення України було актуалізовано підписанням Декларації для ЄІБ і фонду ЄС для України на підтримку програми відновлення та реконструкції України (<http://surl.li/jtsev>) та Меморандуму про співпрацю у розвитку ринкової інфраструктури України, (<http://surl.li/jtsfc>). Перший документ підписали Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) і Міністри фінансів 16 країн ЄС; учасниками ж Меморандуму стали Фондова біржа, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) і Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Установи, які є партнерами цієї угоди, будуть оцінювати ринкову та регуляторну інфраструктуру, проводити належну перевірку розвитку інфраструктури ринку капіталу в Україні. ЄБРР і WSE також створять варіанти можливої допомоги для розвитку ринкової інфраструктури в Україні.

Привертає увагу, що національні ЗМІ слідкують за роботою «свого» бізнесу в Україні, інформують про перспективи участі у проектах реконструкції. Так, польська Wgospodarce.pl публікує думки з цього приводу урядової уповноваженої з питань польсько-українського співробітництва розвитку Ядвіга Емілевич (<http://surl.li/jtsfk>). Показово, зокрема, що у нещодавньому опублікованому Каталозі польських компаній, зацікавлених у відбудові України, який підготувало Польське агентство інвестицій і торгівлі спільно з Міністерством розвитку і технологій, зареєстровано близько 2000 компаній.

Більше того, польський міністр розвитку і технологій Вальдемар Буда говорить про існування угоди, згідно якої що полякам буде віддано перевагу на тендерах в Україні (<http://surl.li/jtsfx>).

Аналогічні тенденції помічаємо і в чеських ЗМІ. У публікації “Ми хочемо залучити до проєктів реконструкції сотні чеських компаній”, – каже представник з питань реконструкції України” (<http://surl.li/jrzzh>) видання Irozhlas йдеться про те, що до повоєнної відбудови України планують активно долучитися чеські компанії. У іншій публікації “«Нова платформа розробки». Чеські компанії починають економічну співпрацю на Дніпропетровщині” (<http://surl.li/jrzzi>) йдеться про те, що понад тридцять великих чеських підприємств і компаній зацікавлені саме у співпраці з Україною, особливо в промислово-аграрній Дніпропетровській області. Очевидно, що зацікавленість напряму пов’язана із перспективами фінансових вливань: «Ми хочемо домовитися з партнерами про спільні проєкти, які будуть оплачені з фондів обсягом у декілька мільярдів євро», – цитує представника уряду з питань відновлення України Томаша Копечного чеська Irozhlas.

Опосередковано із питанням фінансування пов’язана інша проблема – у ЗМІ досить помітним було обговорення варіантів **примусу Росії до виплати репарацій** за збитки, завдані Україні війною. Це питання, зокрема, **піднімалося португальським урядом** (<http://surl.li/jtsgk>), а також автор британської The Guardian у статті «**Передача заморожених російських активів Україні була б кращою за репарації?**» (<http://surl.li/jsaaa>) міркує про те, що вилучення коштів допомогло б фінансувати реконструкцію та діяло б як стримуючий фактор. Дебати щодо використання заморожених російських активів для фінансування відновлення України досягають свого піку. Аргументи «за» переконливі. Заперечення слабкі, констатує автор.

Анотації окремих аналітичних матеріалів, опублікованих у зарубіжних ЗМІ, подаємо далі

Реферовані матеріали

Німеччина

Екоцид, судове переслідування, воєнні злочини

Видання “Die Welt” у статті [“Моральний вплив терміну екоцид”](#) зазначає про те, що серйозні справи, такі як екоцид – руйнування навколишнього середовища, мають розглядатися Міжнародним кримінальним судом так само, як військові злочини чи геноцид. Громадські організації боролися за це роками. Після обвалу дамби в Україні дискусія набирає обертів. Грета Тунберг говорила про це, коли була в Києві наприкінці минулого тижня. І Володимир Зеленський останніми тижнями також знову і знову вживав це слово, коли говорив про прорив Каховської дамби на Півдні України та руйнівні наслідки прориву дамби. Міжнародний кримінальний суд міг би зіграти ключову роль у цьому, але екоцид спочатку має бути криміналізований згідно з міжнародним правом. Після прориву дамби розвиток у цьому напрямку може прискоритися.

Судове переслідування, трибунал, США

Томас Гутшкер у статті [«Якщо Київ та Вашингтон не зблизяться»](#), яку опублікувала газета Frankfurter Allgemeine Zeitung зазначає про те, що Центр у Гаазі має збирати докази для судового переслідування Росії за напад на Україну. Але Київ і його партнери мають різні ідеї. У понеділок було зроблено перший крок до кримінального переслідування російсько-агресорської війни проти України: у судовому органі ЄС Євроюст у Гаазі відкрито міжнародний центр для збору доказів і підготовки обвинувального висновку. Проте подія була затьмарена розбіжностями щодо другого кроку. Тоді як представник Міністерства юстиції США виступав за гібридний трибунал – заснований на українському законодавстві, але з міжнародними елементами, – Генеральний прокурор України виступав за трибунал, заснований на міжнародному праві, який міг би також висунути звинувачення президенту Росії Володимирі Путіну. Наскільки складною є ситуація, задокументувала спільна прес-конференція. Ключову роль у цьому відіграє федеральний уряд.

Переговори, контрнаступ, Крим, територіальні поступки, США

Маджид Саттар у статті [«Як Київ хоче змусити Москву до переговорів»](#), яку опублікувала газета Frankfurter Allgemeine Zeitung пише про те, що у червні директор ЦРУ Бернс, очевидно, відвідав Україну. Кажуть, що його співрозмовники в Києві запевнили його, що до осені отримають «значну» територію. Із посиланнями на американські ЗМІ видання пише: у Вашингтоні та

інших столицях західного альянсу вважають само собою зрозумілим, що дебати про подальшу підтримку Києва розгоряться знову, якщо український наступ виявиться невдалим. Поки що важко оцінити, яких військових успіхів досягає Київ. Тим цікавіша червнева поїздка до української столиці директора ЦРУ Вільяма Бернса, про яку стало відомо лише згодом. Директору Служби зовнішньої розвідки була представлена амбітна стратегія повернення окупованих Росією територій і початку переговорів про припинення вогню з Москвою до кінця року, саме тоді, коли в Америці починається передвиборчий сезон президентських перегонів. Співрозмовники висловили впевненість у відвоюванні «значних» територій і перекиданні артилерії та ракетних систем до кордону з контрольованим Росією Кримом до осені. В обмін на обіцянку не відвойовувати півострів, Москву можуть змусити прийняти гарантії безпеки, на які Україна сподівається від Заходу.

Оборонний сектор, військова підтримка України, США

Газета Frankfurter Allgemeine Zeitung у статті «[США окреслили сценарій захисту України](#)» зазначає про те, що Джо Байден і його адміністрація представляють плани захисту країни від подальшої агресії навіть без членства в НАТО. На думку уряду США, захист України має бути гарантований у довгостроковій перспективі через безпекові зобов'язання окремих країн. Наприклад, США готові надавати Україні різні форми військової підтримки, ділитися розвідданими та надавати кіберпідтримку, щоб вона могла захистити себе та відбити майбутню агресію, заявив у неділю радник Президента США з національної безпеки Джо Байдена Джейк Салліван. За кілька днів до саміту НАТО у вівторок і середу американський уряд дав зрозуміти, що, з його точки зору, Україна не може бути прийнята до військового альянсу в найближчій перспективі. Байден і низка інших партнерів по НАТО поки не вважають Україну готовою до вступу – також через триваючу війну.

Членство в НАТО, військова підтримка України, гарантії безпеки

Газета Frankfurter Allgemeine Zeitung у статті «[Україна в тумані невизначеності](#)» повідомляє про те, що після Вільнюського саміту НАТО для України багато чого залишається невідомим. Залишається незрозумілим, чи приєднається вона колись до Альянсу, і якщо так, то коли. Також залишається незрозумілим, чи справді велика нерішуча Німеччина та США мають намір допомогти їй у боротьбі з Росією так надійно, як вони завжди говорять. Вашингтон досі не пообіцяв поставити літаки, Берлін поки стримує крилаті ракети, хоча Україні вони вкрай потрібні, щоб її боротьба за звільнення території не обернулася фіаско. Однак країни G7, тобто великі західні

індустріальні країни, вирішили запропонувати Києву гарантії поза НАТО. Що саме окремі держави хочуть узгодити з Україною протягом року. Але навіть тут єдиною впевненістю є невизначеність.

Репарації, заарештовані активи

Газета Deutsche Welle під назвою «[Bloomberg: ЄС та ЄЦБ сперечаються з приводу заморожених активів РФ](#)» подає статтю Віталія Кропмана. Автор повідомляє, що у Європейському центробанку вважають, що запровадження податку на прибуток із заморожених російських активів для допомоги у відновленні України може загрожувати фінансовій стабільності єврозони. Керівництво ЄС полемізує з ЄЦБ з приводу планів використання прибутку від понад 200 млрд євро заморожених активів російського Центробанку для допомоги у відновленні України. У свою чергу в Єврокомісії вважають, що будь-який ризик мав місце – і був оцінений – коли активи спочатку заблокували в лютому 2022 року після вторгнення Росії в Україну, і що досі жодне з озвучених раніше побоювань не матеріалізувалося. За словами одного із співрозмовників, ідея використання податку на прибуток не торкається ні самих активів, ні претензій російського ЦП, ні ролі ЄС у зберіганні цінних паперів. Глави держав та урядів 27 країн – учасниць ЄС доручили Єврокомісії опрацювати деталі. Повідомлялося, що її голова Урсула фон дер Ляйєн розраховує подати пропозицію незабаром.

Франція

НАТО, інтереси США та Європи

Газета Le Monde під назвою «[Між ЄС і Сполученими Штатами, двома стовпами НАТО, розрив у владі збільшується за рахунок європейців](#)» наводить статтю Алена Фрашона. Автор зазначає, що європейська оборона не має засобів для своєї стратегічної автономії. Він нагадує, що з початку війни в Україні систематично тон задає Вашингтон. Коли європейські союзники зустрінуться із США на саміті Організації Північноатлантичного договору (НАТО) у Вільнюсі 11-12 липня, вони опиняться в ситуації васалів, де більше, ніж будь-коли, домінуватимуть американці. Між двома стовпами Атлантичного альянсу розрив у владі зростає за рахунок європейців і в усіх сферах. До такого висновку прийшли Яна Пульєрін і Джеремі Шапіро з Європейської ради з міжнародних відносин (ECFR). Вони вважають, що війна в Україні виявила зростаючий дисбаланс між двома блоками Атлантичного альянсу. Справа не в тому, що ЄС не виконав своїх обов'язків перед обличчям російської агресії. Двадцять сім

країн надають Києву різнобічну допомогу, вони приймають біженців, вони вводять санкції проти Москви і, зокрема, прийняли рішення, настільки ж стратегічне, як і радикальне, про ембарго на імпорт російського газу і нафти. Їхня політична підтримка сильна, їхні представники з'їжджаються до Києва. Нарешті, європейці щойно вирішили зробити довгостроковими відносини, що склалися таким чином з Україною – країною, якій судилося приєднатися до ЄС. Але загалом цим процесом керують американські лідери. Тому що європейці досі не виробили інструментів для початку стратегічної автономії.

США

Екоцид, судове переслідування, воєнні злочини, репарації

Сайт CNN публікує статтю [“Росію звинувачують в «екоциді» в Україні. Але що це означає?”](#), у якій повідомляє про екологічну катастрофу в результаті обвалу Каховської дамби. Причини обвалення ще не встановлені, але можна сказати напевно, що це одна з найбільших екологічних катастроф в Європі за останні кілька десятиліть. Україна називає це «екоцидом». Законодавство, запропоноване комісією, ще має прийняти понад 120 країн, які є учасниками Римського статуту Міжнародного кримінального суду, але кілька країн, включаючи Україну, вже визнали екоцид злочином згідно з внутрішнім законодавством. Найбільша атомна станція в Європі, Запорізька атомна електростанція на Півдні України, наразі перебуває під контролем Росії і може спричинити екологічну катастрофу, якщо її пошкодять. Якби екоцид був міжнародним злочином, це могло б надати цьому процесу більше авторитету, кажуть деякі експерти. Важливо додати екоцид як злочин у випадку України, щоб Росія могла заплатити за частину збитків», навіть якщо одних тільки грошей завжди буде недостатньо. Про це сказала Анна Акерман, політичний аналітик Міжнародного інституту сталого розвитку, яка також працює з українськими та європейськими громадськими організаціями щодо зеленої реконструкції в Україні.

Глобальна безпека, НАТО

У публікації [“Чого Байден повинен досягти своєю поїздкою в НАТО”](#) сайт CNN поряд із перспективами Вільнюського саміту обговорюються наступні кроки війни через місяць після початку контрнаступу України, питання про можливий фінал і яку довгострокову безпекову допомогу лідери можуть запропонувати Україні. Шлях України до членства в НАТО стає все більш актуальним і, ймовірно, стане однією з найбільших точок спалаху для групи,

оскільки війна затягується. «Україна та багато союзників по НАТО закликають до більш чіткого шляху, дорожньої карти, якоїсь заяви у Вільнюсі, яка покаже Україні, що їй потрібно зробити, щоб потрапити в альянс. І я вважаю, що це дуже важливо для того, щоб альянс заслужив довіру. Враховуючи ставки війни, враховуючи те, що пережили українці, якщо ми підемо з Вільнюса без більш твердого уявлення про те, що нам знадобиться, щоб залучити Україну до Альянсу, я хвилююся за довіру до Альянсу», – сказав Кріс Скалуба, директор Ініціативи трансатлантичної безпеки в Центрі стратегії та безпеки Скаукрофта Атлантичної ради.

Членство в НАТО

Газета Atlantic Council у публікації [«Ось «конкретний» шлях вступу України до НАТО»](#) розповідає про «два важливі кроки для забезпечення довгострокової безпеки України». Очікується, що на саміті у Вільнюсі НАТО підтвердить постійну обіцянку підтримки України озброєнням і оновить Комісію Україна-НАТО до «Ради». Складний набір питань для вирішення групою передбачає вирішення, за яких умов конфлікту пропозицію про членство слід продовжити. Найбажанішою обставиною, звісно, була б перемога України, яка повернула б кордони країни до 2014 року, а потім врегулювання з Росією. Якби це сталося до Вашингтонського саміту, у Альянсу були б вагомі причини продовжити пропозицію про членство. Однак, враховуючи невизначеність війни, групі також було б корисно оцінити принаймні дві інші обставини.

Економічне відновлення, фінансові ринки

Агенція Bloomberg під назвою [«Україна наближається до скасування валютних обмежень часів війни»](#) наводить статтю Володимира Верб'яного, який нагадує про жорсткі валютні обмеження, введені після початку війни Національним банком України. Але наразі банк готується до послаблення лімітів, сподіваючись досягти вже цього року повороту як у війні, так і для своєї економіки. Цього року банк уже зробив кілька кроків у напрямі лібералізації валютного ринку, дозволивши інвесторам у державний борг повертати частину процентних платежів, спростивши операції для страхових компаній і дозволивши позичальникам погасити деякі іноземні позики. Захист обмінного курсу частково виснажив резерви центрального банку. Обсяг доларів, які банк продав, щоб підтримати гривню, цього року зменшився, але плаваюча валюта ще більше зменшить потребу в інтервенціях.

Оборонний сектор, військова підтримка України, США, ЄС

Bloomberg під назвою [«Європа обіцяє Україні зброю, яку вона не може зробити»](#) публікує аналітичну статтю Макса Гастінгса. Автор говорить про «жахливий стан» закупівель зброї по обидва боки Атлантики. США перебувають у кращому становищі, ніж Європа, але навіть наймогутніша держава НАТО стикається з серйозними труднощами в забезпеченні своєї допомоги Україні, бо змушені позичати або закуповувати звичайні артилерійські боєприпаси у Південної Кореї, щоб забезпечити поставки українцям. Ситуація в Європі набагато гірша.

Новий Європейський оборонний фонд, спрямований на спільне використання ресурсів досліджень і розробок, має стати кроком у правильному напрямку, але минуть роки, перш ніж він принесе результати.

А як справи у росіян? Їхні матеріальні та людські втрати з лютого 2022 року були величезними. Росія стикається не стільки з нестачею танків, зброї та військової техніки загалом, скільки змушена все більше покладатися на старішу техніку, оскільки її найсучасніший комплект знищено. Проте Росія зберігає деякі переваги перед Заходом: оскільки її економіка та промисловість підлягають прямому контролю з боку Кремля, Путін може зосередити національне виробництво зброї на боєприпасах, які йому найбільше потрібні в Україні.

Канада

Глобальна безпека, НАТО, судове переслідування, воєнні злочини, МКС

Видання Global New у статті [“Оскільки НАТО зростає, чому деякі російські союзники, ймовірно, відступають”](#) зазначає про те, що ряди НАТО поповнюються: Фінляндія та Швеція приєдналися або збираються приєднатися, а Альянс обіцяє прийняти також Україну. Але Росія, яка виступає проти залучення України, має союзників, які збираються провести власний саміт у серпні. Південно-Африканська Республіка пообіцяла, що зустріч відбудеться, навіть якщо вона, як член Міжнародного кримінального суду (МКС), зобов'язана заарештувати президента Росії Володимира Путіна, якщо він прибуде. Путін не сказав, чи буде він присутній. Він також спростував звинувачення МКС у своїй відповідальності за депортацію українських дітей. Його присутність на саміті перевірить вірність союзників Росії Кремлю та міжнародному праву, якщо Південна Африка вирішить не виконувати свої зобов'язання як члена МКС. Кайл Метьюз, співробітник Канадського інституту глобальних справ, який вивчає міжнародне право та права людини, сказав, що

очевидні коливання Путіна свідчать про зростаючу силу МКС. Ордер на арешт Путіна став першим випадком, коли МКС видав повідомлення для чинного глави держави з постійним членом потужної Ради Безпеки ООН. Метьюз сказав, що це важливо, оскільки Росія може застосувати своє право вето в ООН, щоб заблокувати будь-яке розслідування.

Біженці, Канада

СВС у матеріалі [«Канада запусить нову програму постійного проживання для українців, які тікають від війни»](#) наводить повідомлення про нову імміграційну програму з дозволом тим, хто перебуває в Канаді з родиною, отримати статус постійного резидента. Право буде поширено на українців, які проживають у Канаді з тимчасовим статусом та мають одного чи кількох членів сім'ї в Канаді. Уряд заявив, що більше деталей буде оприлюднено ближче до запуску програми 23 жовтня 2023 року. Програма не матиме жодних витрат і діятиме протягом одного року. Близько 166 тисяч українців приїхали до Канади за спеціальною візовою програмою. За даними уряду, це приблизно 21 відсоток із 800 000 наданих екстрених віз із приблизно 1,1 мільйона заявок. Канада має найбільшу діаспору українців за межами України та Росії, згідно з державною статистикою, тут проживає понад 1,4 мільйона осіб українського походження.

Великобританія

НАТО, контрнаступ, переговори, неприпустимість поразки України, глобальна безпека, США, Китай

Саймон Тісдолл у статті [«Поразка для України була б глобальною катастрофою. НАТО має нарешті втрутитися, щоб зупинити Росію»](#), яку опублікувало видання The Guardian, міркує над перспективами українського членства в НАТО. Незважаючи на те, що ця проблема є важливою, НАТО цього тижня стикається з набагато більшим питанням: чи робить Альянс достатньо для того, щоб Київ виграв війну – або, принаймні, не програв. Є ризик, що Зеленський буде змушений піти на переговори – навіть на обмін територією заради миру – якщо нинішній контрнаступ не дасть прориву, не вистачить поставок зброї, розпочнеться нова зимова енергетична криза, а підтримка західної громадськості ще більше впаде. Таємні неофіційні переговори США і Росії вже ведуться. Якби Україна вже була членом НАТО, як обіцяли 15 років тому, цього б не було. Проте навіть зараз Байден відмовляється виходити за рамки посиленних, довгострокових «зобов'язань безпеки». Ріші Сунак туманно каже, що «законне місце» України – в НАТО. Президент Франції Еммануель

Макрон, як завжди, намагається досягти обох сторін. Безглуздий канцлер Німеччини Олаф Шольц не обговорюватиме членство Києва, доки не закінчиться війна. Вони стверджують, що діють відповідально. Але ця надто відома чума, яка без потреби й нерозумно обмежує дії НАТО, насправді ґрунтується на побоюваннях Америки та Західної Європи, що Путін, будучи спровокованим, може напасти на Захід. Це поверховий погляд. Навіть у боєздатнішому стані та у сприятливішій ситуації російське незграбне військо не могло перемогти українське. Незважаючи на всі свої погрози, Путін також боїться конфлікту між Росією та НАТО. Для нього це було б політичним і військовим самогубством. Важливо уникнути розколів щодо членства України (і Швеції). Набагато важливішим є те, щоб усі країни НАТО повністю усвідомили ширші наслідки нездатності України відбити російську агресію. Якби це сталося, Східна та Центральна Європа, Північний регіон і Балкани були б дестабілізовані. НАТО буде змушена перейти тут на постійні військові бази. Міжнародне право було б підважене. Для Китаю буде створено прецедент щодо Тайваню. Україна буде фактично розділена. І зловтішний Путін і його банда, рятуючись від правосуддя, могли б зробити все це знову, там чи десь ще. Тож жодних умов, причіпок і хитрих застережень, будь ласка. НАТО має вивільнити свою значну силу, щоб забезпечити перемогу України.

Економіка України, реформування

Reuters у матеріалі [«Найбільший металургійний виробник України бачить стабільне виробництво, відсутність потреби в реструктуризації боргу»](#) наводить репортаж Марка Джонса, в якому повідомляється, що Юрій Риженков, керівник найбільшого в Україні металургійного підприємства «Метінвест» очікує, що його виробництво буде стабільним цього року, хоча й на глибоко зниженому рівні через продовження війни з Росією, водночас він не бачить необхідності реструктуризувати свій борг. Довоєнний сектор чорної металургії України становив близько 10% ВВП України та налічував близько 600 000 людей. Метінвест зараз планує перебудувати та переорієнтувати виробництво, щоб у майбутньому він міг виробляти так звану «зелену сталь», яка виробляється без використання сильно забруднюючого викопного палива, наприклад вугілля, у процесі плавлення. Україна сподівається на членство в ЄС. Це може призвести до того, що Метінвест вироблятиме набагато більше сталі для блоку, а також принесе йому інші переваги для переходу на зелену сталь.

Як і інші провідні українські компанії, облігації Метінвесту впали після вторгнення минулого року, оскільки інвестори побоювалися, що компанія не зможе повернути свій борг або, що ще гірше, якщо Росія захопить її. З тих пір облігації відшкодували приблизно половину своїх збитків, але інші великі

українські компанії, такі як державний Нафтогаз, уже реструктуризували свої борги. Риженков зазначив, що Metinvestу не потрібно наслідувати цей приклад.

Членство в НАТО, оборонний сектор, військова підтримка України

Газета The Independent з посиланням на AP під назвою [«Україна очолює порядок денний саміту НАТО разом із оборонними планами, членством Швеції та побоюваннями Білорусі»](#) подає редакційну статтю, в якій підкреслюється, що війна Росії в Україні буде головною темою порядку денного, коли президент США Джо Байден і його колеги з НАТО проведуть дводенний саміт у столиці Литви Вільнюсі, починаючи з вівторка. Наголос робиться на забезпеченні підтримки України, поки триває конфлікт, на тому, як ще більше наблизити країну до НАТО без фактичного приєднання, а також на гарантіях безпеки, які можуть знадобитися Києву, щоб гарантувати, що Росія не вторгнеться знову після закінчення війни. Лідери мають намір схвалити нові плани оборони, якщо Путін спробує розширити війну Москви за межі України та на захід, на територію союзників. Вони також зважуватимуть витрати на оборону та те, як збільшити свої бюджети, оскільки допомога Україні з'їдає їхню військову скарбницю. Приєднання Швеції також підлягає обговоренню, оскільки Туреччина відкладає вступ цієї скандинавської країни до найбільшої у світі організації безпеки. НАТО сподівається, що Білорусь, великий сусід Литви та головний спонсор Росії, не відіграватиме несподіваної ролі. Найбільшим пунктом порядку денного НАТО є те, що робити з Україною. У 2008 році президент США Джордж Буш очолив цю ініціативу, пообіцявши, що Україна колись стане членом НАТО. Однак НАТО ще не готове почати переговори про членство з Україною. Але вона допомагає навчати та модернізувати її збройні сили та установи безпеки, щоб гарантувати, що країна зможе зайняти своє місце в лавах НАТО після закінчення війни. Під час саміту буде створено новий форум для консультацій – Рада Україна – НАТО. НАТО проводить найбільшу реконструкцію своїх оборонних планів з часів холодної війни на випадок, якщо Путін вирішить розширити конфлікт за межі України.

Членство в НАТО, «ізраїльська модель», військова підтримка України

Reuters під назвою [«Західні союзники уточнюють гарантії безпеки для України під час зустрічей НАТО»](#) наводить репортаж Джона Айріша і Андріуса Сітаса в якому повідомляється, що найбільші західні союзники України все ще завершують роботу над спільною структурою, яка прокладе шлях до довгострокових гарантій безпеки для Києва. Україна знає, що вона не вступить до альянсу, поки триває війна з Росією. Тим часом вона домагалася гарантій

щодо поточних і довгострокових зобов'язань щодо безпеки, щоб допомогти їй захистити себе зараз і стримати нову агресію з боку Москви після закінчення війни. НАТО наполегливо утримується від надання військової допомоги Україні як від організації, щоб уникнути прямого конфлікту з Росією, і прагне залишити це державам-членам. Велика Британія, Франція, Німеччина та США тижнями вели переговори з Києвом щодо багатостороннього тексту, який створить широкі рамки для держав-членів, які хочуть надавати або продовжувати надавати військову допомогу, включаючи сучасну зброю, а також фінансову допомогу. Багатостороння система полегшує країнам укладення детальних індивідуальних домовленостей з Україною. Високопоставлений німецький чиновник сказав журналістам, що буде укладено угоду на рівні G7. Президент США Джо Байден, який прямує до Литви, заявив CNN у неділю, що Вашингтон готовий забезпечити безпеку Україні на кшталт того, що він надає Ізраїлю. Військова допомога США для Ізраїлю становить приблизно 3,5 мільярда доларів на рік, але ці відносини також передбачають велику політичну підтримку.

Членство в НАТО, гарантії безпеки, контрнаступ, переговори

Газета The Independent під назвою «[Чому прохання України про членство в НАТО є таким викликом для Заходу](#)» наводить статтю Кріса Стівенсона. Автор зазначає, що переваги членства для президента України Володимира Зеленського очевидні. Стаття 5 договору про альянс – це залізне положення про взаємну оборону, в основі якого лежить ядерна зброя США, Великобританії та Франції. Враховуючи величезні руйнування, які спричинила агресія Москви, отримання місця за столом НАТО також дасть Києву додатковий рівень безпеки, необхідний протягом тривалого періоду реконструкції. У той час як деякі члени Східної Європи наполягають на швидкому розкладі прийняття України, враховуючи власні побоювання щодо дій Росії біля їхніх кордонів, низка західних країн є більш обережними. Брати на себе такі зобов'язання перед Україною зараз просто непрактично, оскільки навіть Київ прийшов до розуміння. «Це зобов'язання, яке ми всі взяли, незважаючи ні на що», – нещодавно сказав президент США Джо Байден. Пропонувати Україні членство, якщо закінчиться війна, теж не працює. Це дає Москві стимул продовжувати війну, дозволяючи Володимиру Путіну продовжувати просувати одну зі своїх історій про те, що Захід намагається претендувати на Україну, щоб послабити Росію. Такий крок також може зашкодити будь-яким потенційним мирним переговорам, якщо Україна не зможе досягти своєї мети повністю витіснити Росію зі своєї території.

Оборонний сектор, військова підтримка України, країни G7

Reuters в редакційній статті під назвою «[Factbox: Спільна декларація G7 щодо багатосторонніх рамок України](#)» повідомляє, що країни G7 оголосили в середу про міжнародну структуру, яка відкриває шлях для довгострокових гарантій безпеки для України, щоб зміцнити її захист від Росії та стримати Москву від майбутньої агресії і оприлюднили спільну декларацію підтримки України. Зі свого боку Україна зобов'язується забезпечити позитивний внесок у безпеку партнерів і посилення заходів прозорості та підзвітності щодо допомоги партнерам; продовжувати впровадження реформ у правоохоронній, судовій системі, боротьбі з корупцією, корпоративному управлінні, економіці, секторі безпеки та державному управлінні, які підкреслюють його прихильність демократії, верховенству права, повазі до прав людини та свободи ЗМІ, і ставлять його економіка на стійкому шляху; просування оборонних реформ і модернізації, в тому числі шляхом зміцнення демократичного цивільного контролю над армією та підвищення ефективності та прозорості оборонних установ і промисловості України.

Членство в НАТО, американо-російські переговори

Мері Дежевскі в опублікованій The Independent статті під назвою «[Саміт НАТО не був тим тріумфом, на який сподівався Зеленський](#)» пише, що у Вільнюсі не було консенсусу на користь прискореного членства України, і можлива відповідь Росії могла бути однією з причин цього. Розробники проекту НАТО зробили все можливе, щоб знайти заспокійливі формулювання, але Зеленському довелося задовольнитися запевненням, що Україна справді приєднається до Альянсу в якийсь невизначений час у майбутньому, відмовившись від звичайного Плану дій щодо членства. Майже в усіх інших аспектах обіцянки були далекі від того, на що сподівалася Україна.

З моменту російського вторгнення у 2022 році західна військова та інша допомога Україні надавалася виключно на двосторонній основі між країнами. Однією з причин, чому США відхилили перші прохання України про безпольотну зону, було те, що це означало б участь Альянсу. Всупереч часто створюваному враженню, США також тримали канали зв'язку відкритими та швидко діяли, щоб запобігти певним непорозумінням. У листопаді вони заслужили подяку Москви, підтвердивши, що ракета, яка приземлилася в Польщі, була не російською, а зенітною ракетою, що дала осічку з України. І нещодавно з'явилися повідомлення про принаймні одну – можливо, більше – таємну зустріч між ветеранами американських спостерігачів за Росією, росіянами, пов'язаними з Кремлем, і міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим. Це був перший натяк на те, що може відбуватися будь-яка так звана дипломатична діяльність «трек-2». Це розлютило Україну, оскільки припустило,

що переговори відбуваються за її спиною, але породило надію в інших місцях, що дипломатія не вмерла. Втіхою, якщо така є, від Вільнюського саміту має бути те, що НАТО – можливо керована президентом США, який бажає переобрання – принаймні намагається уникнути переростання конфлікту в Україні у ширшу війну.

Військова підтримка України, Південна Корея

Reuters низкою публікацій «[Південна Корея надасть Україні більше обладнання для розмінування – офіційно](#)» та «[Південнокорейський Юн обіцяє збільшити військові постачання та допомогу Україні](#)») повідомляє подробиці зустрічі президента Південної Кореї Юна з президентом України Зеленським. Південна Корея є союзником США та дев'ятим у світі експортером зброї, за даними Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру (SIPRI). Але вона також побоюється впливу Росії на Північну Корею і протистоїть тиску Заходу, щоб допомогти озброїти Україну безпосередньо. Південна Корея планує надати Україні 150 мільйонів доларів гуманітарної допомоги цього року після приблизно 100 мільйонів доларів у 2022 році. За його словами, він також буде співпрацювати з Києвом у таких проектах, як будівництво інфраструктури, яке може бути забезпечене пільговими кредитами Південної Кореї. Юн заявив, що його адміністрація готується надіслати обладнання для розмінування та машини швидкої допомоги на прохання України, а також приєднається до фонду допомоги Україні НАТО. Візит Юна є важливим, оскільки небагато інших азіатських лідерів відвідували Україну, сказав Рамон Пачеко Пардо, корейський голова дослідницької організації Брюссельської школи управління. Міністерство землі, інфраструктури та транспорту Сеула повідомило, що південнокорейські компанії та організації в Україні у п'ятницю підписали угоди про допомогу у реконструкції.

Чехія

Судове переслідування, воєнні злочини, трибунал

Видання “Irozhlas” у статті “[Докази з часом втрачають цінність, каже експерт. Пріоритетом він вважає їх забезпечення в Україні](#)” зазначає про те, що у Гаазі відкрився Міжнародний центр з розслідування злочинів агресії в Україні. Він має координувати збір доказів і аналізувати їх використання в суді, але не матиме слідчих повноважень. У міжнародному співтоваристві досі немає консенсусу щодо створення спеціального судового трибуналу. “Отримання доказів є абсолютним пріоритетом”, – каже Radiožurnál Володимир Дзуро,

колишній слідчий офісу прокурора Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії. Югославський трибунал, дуже схожий на сьогоднішній український, працював під час конфлікту, що ускладнює роботу слідчих, оскільки ви не маєте доступу до місця злочину. І чим далі ти в часі від місця злочину, тим більше докази втрачають свою цінність – це перша проблема. Друга принципова проблема – ви не маєте доступу до злочинців.

Євроінтеграція, ЄС, боротьба з корупцією

У публікації [“Вторгнення як двигун боротьби з корупцією. Викриті скандали вигідні Україні, погоджуються експерти”](#) видання Irozhlas йдеться про те, що існує зовнішня загроза з боку Росії і внутрішня у вигляді корупції. Українці воюють на два фронти, що ставить перед ними низку викликів, з якими їм доводиться мати справу не лише за останні півтора року. Вони самі добре розуміють, що не повинні зволікати з зусиллями. Звільнитися від васальної залежності Росії та приєднатися до західних структур. Якщо Україна хоче бути частиною Європейського Союзу, боротьба з корупцією для неї є ключовою. Поки що вони виконують дві із семи умов вступу до спільноти. Україна отримала статус країни-кандидата рік тому, а згодом було висунуто сім умов для початку переговорів про вступ. Серед найфундаментальніших – реформа судової системи та боротьба з корупцією. Статус кандидата українці сприймають як яскравий символ того, що на них чекає Союз. У доповіді наведено докладний аналіз.

Глобальна безпека, НАТО

Видання Irozhlas у статті [“Згуртованість НАТО важливіша за обіцянку України щодо майбутнього членства, вважає Кирило Свобода”](#) зазначає про те, що представники Північноатлантичного альянсу прямують до Вільнюса (Литва), щоб обговорити з Україною перспективи його членства. Чи має Україна отримати чітке запрошення до НАТО у Вільнюсі? Кирило Свобода застерігає від наслідків такого рішення, аналітик Давид Стулік бачить чітке запрошення країни до Альянсу як користь.

Членство в НАТО, реформи

У публікації [“Експерт: Зеленський очікував від саміту більшого. Тільки технологічна перевага може допомогти Україні виграти війну”](#) видання Irozhlas йдеться про те, що за результатами Вільнюського саміту НАТО країни-члени скоротили шлях України до членства на один крок, але не визначили графік

вступу після війни. Крім того, вони звернули увагу на недоліки, які досі гальмують приєднання Києва до цього оборонного блоку. Що Україні доведеться зробити для гарантій безпеки від НАТО? Які реформи їй доведеться провести до анонсованого вступу? Це реформи, які Україна має зробити як до вступу в ЄС, так і до НАТО. І це реформи, які стосуються судової системи, її незалежності та верховенства права. Це реформи, які стосуються боротьби з корупцією, але не фейкової боротьби з корупцією, яка маскує боротьбу з опозицією, а справжньої боротьби з корупцією. І, звичайно, це також стосується вільних ЗМІ. Група великих економік G7 оголосила, що представить програму довгострокової співпраці з Києвом.

Членство в НАТО, «ізраїльська модель», гарантії безпеки

Видання Igozhlas у статті [“Україна отримала максимум можливого. За словами Вондри, її вступ до НАТО нічого не вирішить”](#) зазначає про те, що на саміті НАТО у Вільнюсі Україні пообіцяли, що вона зможе стати членом Альянсу, але без конкретної дати, коли це має статися. «Це максимально можливе, реально Україна не могла отримати більше, ніж отримала», – констатує ексміністр закордонних справ і оборони Олександр Вондра (ODS). За словами Вондри, Україна може отримати гарантії безпеки ще до можливого членства в НАТО від США, з одного боку, американська преса говорить про подібну ізраїльську модель, а країни G7 також можуть запропонувати цілком конкретну допомогу.

Економічне відновлення, реконструкція, Чехія

У публікації [“«Нова платформа розробки». Чеські компанії починають економічну співпрацю на Дніпропетровщині”](#) видання “Igozhlas” йдеться про те, що понад тридцять великих чеських підприємств і компаній зацікавлені саме у співпраці з Україною, особливо в промислово-аграрній Дніпропетровській області. Шефство над реставрацією цієї території взяла Чехія, тут також збираються відкрити генеральне консульство. «Це нова платформа для економічного розвитку не лише нашої країни, а й Чехії», – зазначив Сергій Лисак, керуючий справами Дніпропетровської області. Дніпропетровська область також хотіла б співпрацювати з чеськими компаніями у відновленні зруйнованої війною енергетичної інфраструктури. Сергій Лисак додав, що чеських гостей тут називають уже не представниками, а справжніми друзями.

Угорщина

Членство в НАТО, «ізраїльська модель», гарантії безпеки

Видання НВГ у статті [«Україна отримала довгострокові гарантії безпеки від країн G7 на саміті НАТО у Вільнюсі»](#) повідомляє про те, що члени семи провідних промислових держав (G7) підписали декларацію про довгострокові гарантії безпеки для України. Спільна декларація, в якій викладено підтримку, яку союзники надають Україні для стримування та відбиття будь-якого майбутнього нападу, була видана країнами G7 на саміті НАТО у Вільнюсі. За словами підписантів, вони стоятимуть на боці України, яка захищається від російської агресії, допоки це буде потрібно. Крім того, для Києва розробляється міжнародний рамковий план, який дозволить надати країні довгострокову оборонну підтримку на основі двосторонніх і багатосторонніх угод. За словами Байдена, спільною заявою країни G7 хотіли дати зрозуміти, що «їхня підтримка триватиме довго». Байден підкреслив, що декларація забезпечує підтримку Києва з боку групи в довгостроковій перспективі на землі, воді та повітрі. Згідно із заявою, мова йде як про технічну, так і про фінансову допомогу. Після Байдена Зеленський подякував лідерам G7 і членам НАТО за гарантії, а також у своїй короткій промові зазначив, що країни-члени також робили Києву індивідуальні пропозиції.

Членство в НАТО, територіальні поступки

Видання НВГ у статті [«Зеленський підтвердив, що Україна не відмовиться від територіальних претензій в обмін на членство в НАТО»](#) повідомляє про те, що Україна не відмовиться від претензій на території, які вважає своїми, в обмін на перспективу членства в НАТО, заявив Президент України Володимир Зеленський на прес-конференції у Вільнюсі в середу. Зеленський відповів на запитання Politico про те, чи можуть деякі країни Заходу підготувати сценарій, «за яким вони могли б використовувати питання членства України в НАТО в переговорах з Росією». «Ми не віддамо свої території і ніколи не обміняємо їх ні на який заморожений конфлікт. Моя позиція дуже добре відома моїм партнерам», – підкреслив український Президент.

Болгарія

Переговори, контрнаступ, Крим, територіальні поступки, США

Газета Fakti.bg у статті [«Аналітик Дмитро Дрізе про можливість переговорів між Росією та Україною: «Чудеса колись трапляються»](#) із відсилкою до таємного візиту глави ЦРУ до Києва пише про припущення, що Вашингтон дійсно пропонує Москві пом'якшити свою позицію на основі «секретного мирного плану». Його суть в тому, що до осені Україна повертає значну частину втрачених територій, виходить на кордони з Кримом, або півострів потрапляє в зону дії української артилерії, і тоді починаються переговори з Москвою. Зараз активно обговорюється саме головна умова підтримки Росією гарантій безпеки республіки з боку Заходу. Тобто визнає українську державність і, можливо, в межах 1991 року. Але повернення до них може відбутися не зараз, а, скажімо, через деякий час. Також, за даними газети, Бернс провів телефонну розмову зі своїм колегою Сергієм Нарішкіним. Що вони обговорювали, незрозуміло. Проте сам факт їхнього спілкування подають якщо не як сенсацію, то як певний позитивний момент: мовляв, якщо сторони розмовляють між собою, значить, ще не все втрачено.

Членство в НАТО

Газета Fakti.bg у статті [«Якщо Україна вступить до НАТО»](#) пише про те, що з початку вторгнення Росії в Україну Київ докладає все більше зусиль, щоб приєднатися до НАТО, стверджуючи, що гарантії безпеки, які йому дали Москва, Вашингтон і Лондон у 1994 році, коли він відмовився від свого ядерного арсеналу, абсолютно марні, пише БТА, з посиланням на Reuters. Країни Східної Європи кажуть, що Україні слід запропонувати якусь дорожню карту на саміті НАТО у Вільнюсі, але Сполучені Штати та Німеччина обережно ставляться до будь-яких кроків, які можуть підштовхнути альянс ближче до війни з Росією. Незрозуміло, як виглядатиме шлях України до членства, оскільки все більше країн, включаючи Британію та Німеччину, пропонують пропустити процеси, пов'язані з Планом дій щодо членства. Такий крок міг би задовольнити вимогу НАТО з боку Києва та його східноєвропейських союзників вийти за рамки формулювань Бухарестської угоди 2008 року, не надаючи Україні фактичного запрошення чи графіка приєднання. Кремль назвав це розширення явним доказом ворожості Заходу до Росії – те, що західні держави заперечують, кажучи, що альянс має суто оборонний характер. Москва заявила, що якщо Україна вступить до НАТО, це створить проблеми на багато

років вперед, і попередила, що вживе заходів у відповідь для забезпечення своєї безпеки, але не уточнила, які.

Економічне відновлення, Європейський інвестиційний банк

Газета «Fakti.bg» у публікації [«Презентували новий фонд відновлення України»](#) зазначає про те, що Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) представив новий фонд у розмірі 400 мільйонів євро, який буде використано для відновлення України до того, як набуде чинності довгостроковий план відновлення блоку, повідомляє Reuters, яке цитує БТА. 16 із 27 країн ЄС приєднуються до трастового фонду ЄІБ для України. Він надаватиме гранти та кредити, а також гарантії українським банкам і підприємствам. Франція та Італія посідають лідируючі позиції у фонді, виділивши по 100 млн євро, які, за словами заступника голови банку, можуть бути використані на ремонт великих інфраструктурних об'єктів, на фінансування малих і середніх підприємств або за комунальні послуги.

Литва

Членство в НАТО, військова підтримка України, Крим

Видання Lietuvos rytas у статті [«Мечис Лаврінкус. Стратегічний підхід США до України почав змінюватися»](#) на тлі відсутнього офіційного запрошення до НАТО під час саміту Альянсу у Вільнюсі вказує на закономірність такого рішення. Україну не запросили б офіційно, навіть якби 500 днів тому Росія не почала широкомасштабні військові операції в країні, яку палко підтримує Литва, пише видання. Причина елементарна – Крим, який рано чи пізно Україна готується повернути собі. Така ж причина залишиться і на наступних засіданнях НАТО, навіть якщо Україні вдасться відтіснити російську армію до лінії початку війни (24 лютого 2022 року). Крим – це перехід до прямої війни з Росією. Донбас є додатковим фактором для Москви, оскільки його офіційне приєднання до Росії В. Путін довго відкладав. В крайньому випадку він може навіть знову відмовити. І вони будуть боротися за Крим до кінця. США, які все вирішують, бачать, що відбувається на полі бою. Попри те, що мужньо воюють, українці не можуть вирватися з країни від окупантів аж до постійно згадуваної лінії 1991 року. Можливо, можна підтримувати Україну не лише зброєю, а й регулярною армією, але США не збираються воювати проти держави з ядерною зброєю.

Китай

НАТО, США, Китай

Газета «China Daily» з посиланням на «Сінхуа» під назвою «[НАТО є перешкодою для миру в Європі, вважає експерт](#)» публікує повідомлення з Мадрида про те, що, на думку іспанського експерта, продовження існування НАТО означає, що в Європі не буде миру. «ЄС був заснований, щоб уникнути внутрішньоєвропейських конфліктів, і країни-члени ЄС досягли цього, що є правильним шляхом, але ми не змогли позбутися військового втручання США», – сказав Сінхуа в нещодавньому ексклюзивному інтерв'ю Пере Ортега, почесний президент Центру Делас. Покірنا зовнішня політика європейських країн пояснюється збройним військовим втручанням США та їхніх союзників по НАТО, зазначив експерт незалежного дослідницького центру з питань роззброєння та миру зі штаб-квартирою в Барселоні. «Після закінчення холодної війни НАТО мала зникнути за логікою, але вона цього не зробила і досі шукає нових ворогів», – сказав Ортега. Він зазначив, що однією з головних причин поточної кризи в Україні є розширення НАТО на схід з 1990-х років і тиск, який воно чинить на Росію. Експансіоністська політика як така суперечить тенденціям більшості країн, сказав Ортега. Замість того, щоб робити світ більш небезпечним місцем і рухатися до конфронтації, «ми повинні рухатися до партнерства, яке гарантує спільну безпеку, чого хоче ООН і яким ми повинні піти», – додав він.

Список ЗМІ, за публікаціями яких здійснено моніторинг

Болгарія:

Fakti (<https://fakti.bg>)

Великобританія

The Guardian

(<https://www.theguardian.com/uk>)

The Independent

(<https://www.independent.co.uk>)

Reuters (<https://www.reuters.com>)

Іспанія

El Mundo (<http://www.elmundo.es>)

La Vanguardia

(<https://www.lavanguardia.com>)

Італія

La Repubblica

(<https://www.repubblica.it>)

Канада

CBC (<https://www.cbc.ca>)

Global New (<https://globalnews.ca>)

The Chronicle Herald

(<https://www.thechronicleherald.ca>)

Китай

Женьминь жібао

(<http://russian.people.com.cn>)

Німеччина

Bild (<https://www.bild.de>)

Die Welt (<https://www.welt.de>)

Deutsche Welle

(<https://www.dw.com>)

Frankfurter Allgemeine Zeitung

(<http://www.faz.net/aktuell>)

Литва

Lietuvos rytas

(<https://www.lrytas.lt>)

Польща

Rzeczpospolita (<https://www.rp.pl>)

Wgospodarce.pl

(<https://wgospodarce.pl>)

США

Atlantic Council

(<http://www.atlanticcouncil.org>)

Bloomberg

(<https://www.bloomberg.com>)

CNN (<https://edition.cnn.com>)

The Associated Press

(<https://apnews.com>)

The New York Times

(<https://www.nytimes.com>)

The Wall Street Journal

(<https://www.wsj.com>)

The Washington Post

(<https://www.washingtonpost.com>)

Угорщина:

HVG (<https://hvg.hu>)

Франція

La Croix

(<https://www.la-croix.com>)

Le Monde

(<https://www.lemonde.fr>)

Чехія

Irozhlas (<https://www.irozhlas.cz>)

Японія

THE JAPAN TIME

(<https://www.japantimes.co.jp>)

